

Raadsvoorstel Lening Enexis

Aanleiding

Enexis is netbeheerder en distributeur van gas en elektriciteit naar huishoudens en bedrijven in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. Enexis staat in de komende jaren, ten gevolge van het landelijk overeengekomen Klimaatakkoord, voor een enorme opgave om het nieuwe energiesysteem van de toekomst op een goede, betrouwbare manier te faciliteren. Volgens berekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving zal er door Tennet en de gezamenlijke netbeheerders landelijk ruim € 16,6 miljard extra moeten worden geïnvesteerd in de komende 10 jaar om de energietransitie te kunnen realiseren. Naar verwachting vergt dit voor Enexis een additionele investering van ruim € 1,9 miljard in de periode 2020 – 2030 bovenop het reguliere investeringsprogramma.

Om deze investeringen, die via toekomstige afschrijvings- en rentekosten over een periode van 40 jaar in de energietarieven worden verdisconteerd, te kunnen financieren vraagt Enexis aan al haar aandeelhouders om te participeren in een zogenaamde hybride converteerbare lening van in totaal € 500 miljoen. Deze steun van de aandeelhouders is essentieel voor het vertrouwen van de financiële markten in Enexis en daarmee een waarborg voor de toegang tot de kapitaalmarkt. Aandeelhouders van Enexis zijn enkel provincies en gemeenten, met Noord-Brabant als grootste provinciale aandeelhouder met een aandelenbelang van 30,8%. Tilburg en 's-Hertogenbosch zijn de grootste gemeentelijke aandeelhouders met belangen van ieder 3,73%.

Aan Tilburg doet Enexis het verzoek om, conform het procentuele aandelenbezit dat wij in Enexis hebben, een lening van € 18.657.803,- te verstrekken. Enexis verzoekt elke aandeelhouder om uiterlijk 15 juli aanstaande aan te geven of betreffende aandeelhouder positief wil ingaan op dit verzoek.

In de Financiële Beheersverordening 2020 van de gemeente Tilburg is in artikel 13, Financieringsfunctie opgenomen dat het verstrekken van leningen een bevoegdheid is van het college en alleen mogelijk uit hoofde van de publieke taak. De raad bepaalt wat tot de publieke taak behoort.

Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Met het verstrekken van de lening ondersteunen wij, als aandeelhouder, Enexis in de financiering van de extra investeringen die zij zullen moeten doen om de energietransitie zoals opgenomen in het Klimaatakkoord mogelijk te maken. Deze lening draagt bij aan de realisatie van de Regionale Energie en Klimaat Strategie (RES).

Voorstel

Uitspreken dat Enexis met haar activiteiten een publieke taak uitvoert en op grond daarvan instemmen met het verstrekken van een lening door het college met als kernpunten:

- hoofdsom € 18.657.803,-
- looptijd 60 jaar
- lening is volledig achtergesteld
- rentepercentage wordt marktconform vastgesteld
- rentevast periode 10 jaar
- ingaand 29 juli 2020
- een converteerbaar hybride lening die op basis van objectieve gebeurtenissen kan worden geconverteerd naar aandelen

Portefeuillehouder: Wethouder Dusschooten

Behandelend ambtenaar: Planning & Control, Phemi Coolen, telefoon (mobiel) 06 51971131

Argumenten

1. De lening aan Enexis dient de publieke taak

De gemeente Tilburg heeft in haar Financiële Beheersverordening (art. 13) vastgelegd dat het verstrekken van een lening kan worden overwogen op het moment dat het publiek/ maatschappelijk belang hiermee gediend is. Elke toekenning van een lening moet door het college voorgelegd worden aan de raad vanwege de beoordeling van het publieke belang.

Enexis heeft als netbeheerder de wettelijke taak om de distributie van energie in goede banen te leiden en dient daarmee de publieke taak.

De uitvoering van het Klimaatakkoord, het faciliteren van particuliere initiatieven, verdergaande digitalisering van het netwerk en het beheer van de vitale infrastructuur zijn wettelijke taken die in de komende jaren voor Enexis een structureel hoger activiteiten- en investeringsniveau betekenen. De hieruit voortkomende werkzaamheden zijn bovendien randvoorwaardelijk voor de realisatie van de Regionale Energie Strategieën. Zo zal Enexis in onze regio € 125 tot € 200 mln. moeten investeren in het elektriciteitsnetwerk.

2. Realisatie Klimaatakkoord vergt forse investeringen

De extra investeringen voor Enexis in het kader van het Klimaatakkoord bedragen op basis van een uitwerking door het Planbureau voor de Leefomgeving € 1,9 miljard over de periode 2020 - 2030. Samen met de aandeelhouderscommissie heeft Enexis in de afgelopen maanden onderzocht hoe, passend bij de uitgangspunten van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) die de tarieven reguleert die aan de gebruikers in rekening mogen worden gebracht, deze investeringen gefinancierd kunnen worden. De kapitaallasten van deze extra investeringen worden gedurende de afschrijvingstermijn van 40 jaar in de tarieven vergoed.

Om de kredietwaardigheid en het vertrouwen van de financiële markten te kunnen behouden dient binnen de kaders van het vigerende beleid van Enexis € 1,3 miljard met eigen vermogen en € 0,6 miljard met vreemd vermogen te worden gefinancierd.

Voor de financiering met eigen vermogen wordt ingezet op interne kostenbeheersing, een toekomstgerichte tariefsystematiek (regulering) en versterking van het eigen vermogen.

De eerste twee maatregelen moeten leiden tot een hogere winst die deels wordt aangewend ter versterking van het eigen vermogen. Het eigen vermogen dient daarnaast verstrekt te worden vanuit de aandeelhouders.

Na diverse opties hiertoe onderzocht te hebben, stelt Enexis samen met de aandeelhouderscommissie, die hierin is ondersteund door Bureau Zanders, dat de uitgifte van een converteerbare hybride lening van € 500 miljoen bij de aandeelhouders de meest geschikte vorm is. Deze lening van de aandeelhouders vormt voor de financiële markten een belangrijk signaal dat de aandeelhouders Enexis steunen bij deze majeure publieke taak en zorgt er voor dat de toegang tot de kapitaalmarkt voor Enexis gewaarborgd is.

3. Kenmerken converteerbare hybride lening

Een converteerbare hybride lening is een gestandaardiseerd financieel instrument met duidelijke criteria van de kredietbeoordelaars. Bij afsluiting van de lening wordt deze meteen voor 50% meegeteld als eigen vermogen. Daarmee heeft deze direct invloed op de rating die Enexis krijgt van de kredietbeoordelaars. Na 10 jaar vervalt dit voordeel en zal de lening moeten worden ververst als deze al niet eerder is geconverteerd naar aandelenkapitaal (100% eigen vermogen).

Kenmerken van deze lening zijn:

- hoofdsom € 18.657.803,-;
- looptijd 60 jaar;
- rentevast periode 10 jaar;
- rentevergoeding is marktconform en wordt door een onafhankelijk deskundige vastgesteld;
- 1^e renteherziening 30 november 2030;
- mogelijke aflossing: eenzijdig door Enexis na 10 jaar, vervolgens jaarlijks

- lening is volledig achtergesteld. Onder voorwaarden kunnen rentebetalingen en aflossingen worden uitgesteld;
- recht van conversie lening naar aandelen op basis van objectieve gebeurtenissen die vooraf zijn vastgesteld;
- aantal aandelen nodig voor conversie wordt bepaald door waarde op conversiemoment. Deze waarde wordt door een onafhankelijke deskundige vastgesteld;
- de lening is overdraagbaar tussen aandeelhouders.

Het flexibele karakter van de lening past bij het nog onzekere tempo van de extra investeringen en eventuele wijzigingen in toekomstige tariefregulering.

Enexis verzoekt de aandeelhouders naar rato van het aandelenbezit bij te dragen aan deze lening. Voor Tilburg, met een aandelenbezit van 3,7316%, komt dit neer op een bedrag van € 18.657.803,-.

4. Belangen en waarborgen aandeelhouders

Voor verduurzaming van de energiehuishouding is aanpassing van het energienetwerk randvoorwaardelijk. Bovendien moet deze nutsvoorziening betrouwbaar, betaalbaar en financieerbaar blijven. Dit zijn immers belangrijke uitgangspunten en publieke belangen voor Enexis en voor de aandeelhouders.

Passend binnen de regels (wet Fido, wet Markt en Overheid en Europese aanbestedings-regels) wendt Enexis de lening aan voor uitoefening van haar publieke taak tegen marktconforme voorwaarden.

Risico's

Covid-19 gevolgen: de door Enexis te nemen maatregelen ten gevolge van Covid-19 in de uitvoering van de werkzaamheden zien toe op de korte termijn. De gevraagde versterking van het Eigen vermogen ziet echter toe op de lange termijn en is gebaseerd op de doorrekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving.

Zolang de lening nog niet is omgezet in aandelen ontvangen wij een marktconforme rentevergoeding die momenteel substantieel hoger ligt dan het rentetarief dat de gemeente voor haar totale financiering moet betalen. Na omzetting in aandelen ontvangen wij ook over deze aandelen een dividenduitkering. Als gevolg van toekomstige wijzigingen in de tariefsopbouw, opgelegd door toezichthouder ACM, zou winstgevendheid onder druk kunnen komen te staan en daarmee invloed hebben op het uit te keren dividend. Op dit moment worden geen substantiële aanpassingen in de systematiek van tariefopbouw voorzien.

Kosten en dekking

Op basis van de huidige financieringsfaciliteiten van de gemeente Tilburg en de verwachte rentevergoeding van om en nabij de 2% zal deze lening gedurende de eerste rentevast periode jaarlijks voor circa € 350.000,- positief bijdragen aan het renteresultaat.

Na een eventuele conversie van de te verstrekken lening ontvangen we een jaarlijks dividend waarbij ons huidige aandeel (3,7316%) in het totaal geplaatste aandelenkapitaal van Enexis gelijk blijft. Gaan we niet over tot het verstrekken van de lening dan zal er sprake zijn van verwatering van ons huidige aandeel (naar 3,3618%).

Indien we dit toepassen op het in de laatste 3 boekjaren ontvangen dividend dan zou dit gemiddeld € 0,4 miljoen lager liggen; oftewel 10% lagere dividend ontvangst.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Tilburg;

- gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit

Uit te spreken dat Enexis met haar activiteiten een publieke taak uitvoert en op grond daarvan instemmen met het verstrekken van een lening door het college met als kernpunten:

- hoofdsom € 18.657.803,-
- looptijd 60 jaar
- lening is volledig achtergesteld
- rentepercentage wordt marktconform vastgesteld
- rentevast periode 10 jaar
- ingaand 29 juli 2020
- betreft een converteerbaar hybride lening die op basis van objectieve gebeurtenissen kan worden geconverteerd naar aandelen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,